

การจำแนกประเภทและการทบทวนวรรณกรรมในการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้ ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎี: กรณีศึกษาจากโครงการวิจัยในประเทศไทย ด้วยการศึกษาแบบการทบทวนวรรณกรรมแบบไม่ใช้ระบบ

วันที่รับบทความ: 7 เมษายน 2566

วันแก้ไขบทความ: 18 มิถุนายน 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 18 กันยายน 2566

นันทนา ขวศิริกุลชล¹ ตระกูล จิตวัฒนากร² นพพงศ์ เกิดเงิน³

และจำเนียร จวงตระกูล^{4*}

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎี (Grounded Theory: GT) เป็นยุทธศาสตร์การวิจัยที่ได้รับความนิยมทั้งในประเทศไทยและในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การวิจัยที่มีหลายรูปแบบ และในแต่ละรูปแบบก็จะมีประเด็นการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัยที่แตกต่างกัน บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา (1) ประเภทของ GT (2) ประเภทของการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัยในแต่ละประเภทของ GT และ (3) การระบุประเภทของ GT และการระบุและอธิบายการทบทวนวรรณกรรมก่อนดำเนินการวิจัย ในแต่ละรูปแบบของ GT ที่มีการศึกษาในประเทศไทยในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (2556-2565) โดยในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาแบบการทบทวนวรรณกรรมแบบไม่ใช้ระบบ (Non-systematic Literature Review) ผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 100 ของโครงที่ศึกษา ไม่ได้ระบุประเภทของ GT และไม่ได้ระบุประเภทของการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัยในแต่ละประเภทของ GT และพบว่า มีประมาณร้อยละ 83 ของโครงการวิจัยที่ศึกษาที่ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นหลักของการศึกษาเลยทั้งสองประเด็น มีประมาณร้อยละ 17 ของโครงการวิจัยที่ศึกษาที่ได้กล่าวถึงประเด็นที่หนึ่งของประเด็นหลักของการศึกษา และมีร้อยละ 100 ของโครงการวิจัยที่ศึกษาที่ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นที่สองของประเด็นหลักของการศึกษา จึงมีข้อเสนอแนะให้นักวิจัยที่จะดำเนินการวิจัย GT ได้ทำการศึกษาและทำความเข้าใจในการวิจัย GT ให้ชัดเจนก่อนดำเนินการวิจัย

คำสำคัญ: การวิจัยเชิงคุณภาพ, การวิจัยโดยใช้ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎี, รูปแบบของการวิจัยโดยใช้ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎี, การทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัย

*Corresponding author e-mail: professordrjj@gmail.com

¹ รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ e-mail: nantana@northbkk.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ e-mail: trakul.ch@northbkk.ac.th

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง e-mail: nopphon@ru.ac.th

⁴ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาการพัฒนารัฐกิจและทุนมนุษย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ email: professordrjj@gmail.com

Classification and Literature Review in Grounded Theory: A study of research projects in Thailand applying a non-systematic literature review method

Received: 7 April 2023

Revised: 18 June 2023

Accepted: 18 September 2023

Nantana Chavasirikultol¹ Trakul Chitwattanakorn² Nopphong Kerdngern³
and Jamnean Joungtrakul^{4*}

Abstract

This paper aims to study the conduct of grounded theory (GT) qualitative research strategy with three main objectives: (1) the classification of GT strategies; (2) the literature review prior to conducting each type of the GT strategy; (3) the application of the two concepts of GT classification and the use of literature review in the GT research projects conducted in Thailand during the past 10 years (2013-2022). This study applied a Non-systematic literature review as the method of the study. It was found that 100 percent of the projects studied failed to apply the two main issues of the purposes of this study in the research projects. There were approximately 83 percent of the projects studied failed to mention about the two main issues of the purposes of this study. There were only approximately 17 percent of the projects studied that mentioned about the first issue of the purposes of this study. There were 100 percent of the projects studied that did not mention about the second issue of the purposes of this study. It was recommended that researchers should study to ensure the thorough understanding of the GT research methods prior to conducting the GT research project.

Keywords: Qualitative Research, Grounded theory research, Types of grounded theory research strategy, Literature review prior to conducting grounded theory research.

---

*Corresponding author e-mail: professorsdrjj@gmail.com

¹ Vice President, Administration, North Bangkok University. e-mail: nantana@northbkk.ac.th

² Asst. Prof., Faculty of Liberal Arts, North Bangkok University. e-mail: trakul.ch@northbkk.ac.th

³ Lecturer, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University. e-mail: nopphong@ru.ac.th

⁴ Lecturer, Faculty of Liberal Arts, North Bangkok University. email: professorsdrjj@gmail.com

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของประเด็นที่จะศึกษา การวิจัยเชิงคุณภาพยุทธศาสตร์โดยใช้การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎี (Grounded Theory: GT) เป็นยุทธศาสตร์การวิจัยรูปแบบหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมากขึ้นในประเทศไทย ส่วนในระดับนานาชาติได้มีการตีพิมพ์ในวารสารมาแล้วไม่น้อยกว่า 3,650 ฉบับ (Mills et al, 2006, pp.25-35) รวมทั้งยังได้มีการจัดตั้ง “Grounded Theory Institute” ขึ้นมา เพื่อส่งเสริมการศึกษาในการวิจัยยุทธศาสตร์นี้ที่เป็น Authentic Grounded Theory ซึ่งมีชื่อเรียกที่หลากหลาย เช่น Original Grounded Theory, Glaserian Grounded Theory, Classic Grounded Theory และ Orthodox Grounded Theory (Grounded Theory Institute, 2023) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งวารสารทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความทางวิชาการแบบ GT ในทุกสาขาวิชาเป็นการเฉพาะที่มีชื่อว่า “Grounded Theory Review: An International Journal” (Grounded Theory Review, 2022) อีกด้วย เนื่องจากการวิจัยแบบ GT มีการแบ่งออกเป็นหลายรูปแบบ ซึ่งในแต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัย ซึ่งบางรูปแบบมีข้อกำหนดว่า นักวิจัยต้องไม่ทำการทบทวนวรรณกรรมเลยก่อนลงมือทำการวิจัย และบางรูปแบบเสนอแนะให้ทำการทบทวนวรรณกรรมได้ แต่ทำเพียงเพื่อให้สามารถออกแบบการวิจัยได้ และต้องไม่ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนหรือไม่น่าเชื่อถือ (Contamination) ต่อการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนั้น นักวิจัยจึงจำเป็นต้องระบุรูปแบบของการวิจัยแบบ GT ที่ตนเลือกใช้ รวมทั้งระบุและอธิบายการทบทวนวรรณกรรมให้สอดคล้องกับรูปแบบการวิจัยที่ตนเลือกใช้ให้ชัดเจน เพื่อความเข้าใจอันดีและเพื่อคุณภาพของผลการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเบื้องต้น พบว่า มีการดำเนินการวิจัยแบบ GT ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และได้มีการตีพิมพ์บทความทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้อยู่บ้าง เช่น ผลงานของ Neamsakul (2008, pp.27-35); Klunklin & Uppor (2019, pp.116-127) และผลงานของ Phramaha Wichet Suwattano (Sriprom) (2021, pp.15-27) เป็นต้น แต่พบว่า ยังมีความจำเป็นที่จะต้องอธิบายขยายความให้ชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับข้อกำหนดสำคัญในประเด็นนี้ อีกทั้งยังไม่พบผลการศึกษาว่า การวิจัยแบบ GT ที่ได้ดำเนินการในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ได้มีการระบุประเภทของ GT และการระบุและอธิบายการทบทวนวรรณกรรมก่อนดำเนินการวิจัย ในแต่ละรูปแบบของ GT มากน้อยเพียงใด ดังนั้น คณะผู้ศึกษาจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยแบบ GT ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา การศึกษารั้งนี้มีวัตถุประสงค์สามประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาประเภทของ GT (2) เพื่อศึกษาประเภทของการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัยในแต่ละประเภทของ GT และ (3) เพื่อศึกษาการระบุประเภทของ GT และการระบุและอธิบายการทบทวนวรรณกรรมก่อนดำเนินการวิจัย ในแต่ละรูปแบบของ GT ที่มีการศึกษาในประเทศไทยในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (2556-2565) ทั้งนี้ บทความนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบ แต่จะนำเสนอข้อมูลตามที่ปรากฏ (Facts) ตามเอกสารที่นำมาศึกษา เพื่อให้นักวิจัยและผู้สนใจที่จะทำการวิจัยโดยใช้ยุทธศาสตร์นี้ ได้นำไปพิจารณาในการดำเนินการวิจัยของตนต่อไป

3. วิธีการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษาแบบการทบทวนวรรณกรรมแบบไม่ใช้ระบบ (Non-systematic Literature Review) (Green et al., 2006, pp.101-117; Ferrari, 2015, pp.230-235; Huelin et al., 2015; Rahman et al., 2019, pp.8-12; Dhillon, 2022, pp.3592–3602) ซึ่งเป็นการดำเนินการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วสกัดข้อมูลออกมาเรียบเรียงและนำเสนอเป็นบทความทางวิชาการ (Academic Paper) ทั้งนี้ การศึกษาแบบนี้มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงกับการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและการวิเคราะห์เชิงอภิมาน (Systematic Literature Review and Meta Analysis) ซึ่งเป็นระเบียบวิธีวิจัยรูปแบบหนึ่ง (Kitchenham et al., 2009, pp.7–15; Snyder, 2019, pp.333–339; Xiao & Watson, 2019, pp.93–112; Mengista et al., 2020, pp.1-11; Page et al., 2021, pp.10-11) ที่จะต้องตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบของบทความวิจัย โดยมีแบบแผนที่จำเพาะเจาะจง แตกต่างจากบทความทางวิชาการซึ่งใช้ในบทความนี้

4. รูปแบบของการนำเสนอ การนำเสนอในการศึกษาครั้งนี้จะนำเสนอในรูปแบบของบทความบทความปริทรรศน์ (Review Article) ตามแนวทางที่นำเสนอไว้โดย Dhillon (2022) ในบทความ ชื่อ “How to write a good scientific review article” ตีพิมพ์ในวารสาร The FEBS Journal ซึ่งอยู่ในฐานการอ้างอิง Scopus Q-1 ซึ่งระบุว่าบทความทางวิชาการแบบการทบทวนวรรณกรรมนี้ มีโครงสร้างประกอบด้วย ชื่อเรื่อง บทคัดย่อ บทนำ ตัวเนื้อหา และบทสรุป ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่นำเสนอโดย Green et al., (2006, pp.101-117); Ferrari, (2015, pp.230-235); Huelin et al., (2015); Rahman et al., (2019, pp.8-12) รวมทั้งข้อกำหนดในประกาศ กพอ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2560 (Commission on Civil Service in Higher Education Institutions, 2017) ทั้งนี้ คณะผู้ศึกษาจะได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเภทของ GT และประเภทของการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัยในแต่ละประเภทของ GT แล้วนำมาเป็นฐานเพื่อศึกษาโครงการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้ยุทธศาสตร์นี้ โดยพิจารณาจากบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการที่อยู่ในฐานของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Citation Index: TCI) ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา โดยคัดเลือกบทความวิจัยมาจำนวน 30 บทความ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบตามความสะดวก (Convenient Sampling) (Creswell, 2013) แล้วนำเสนอผลการศึกษาเป็นบทความทางวิชาการแบบการทบทวนวรรณกรรม ดังที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น

5. ขอบเขตของการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ มีขอบเขตที่จำกัดโดยจะศึกษาจากบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการที่อยู่ในฐานศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Citation Index: TCI) ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา โดยจะศึกษาเจาะลึกในส่วนของระเบียบวิธีการวิจัยเป็นหลัก เพื่อค้นหาข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการศึกษา ทั้งนี้ สาระสำคัญของบทความนี้ ประกอบด้วย (1) บทนำ คือ ส่วนที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการศึกษา และสาระสำคัญของบทความนี้ (2) การศึกษาการแบ่งประเภทของรูปแบบการวิจัยแบบ GT (3) การศึกษาการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัยในแต่ละรูปแบบของการวิจัยแบบ GT (4) การศึกษาการแบ่งประเภทของรูปแบบการวิจัยแบบ GT และการทบทวนวรรณกรรมก่อนดำเนินการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยแบบ GT ในแต่ละรูปแบบ จากโครงการวิจัยเชิงคุณภาพแบบ GT ในประเทศไทยที่ดำเนินการในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (5) อภิปรายผลการศึกษา (6) ข้อค้นพบจากการศึกษา (7) บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการแบ่งประเภทของรูปแบบการวิจัยแบบ GT

การศึกษาในส่วนนี้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษาประการที่ 1 ยุทธศาสตร์การวิจัยแบบ GT มีต้นกำเนิดมาจากการวิจัยเชิงคุณภาพของ Glaser and Strauss ซึ่งต่อมาได้ตีพิมพ์หนังสือชื่อ “The Discovery of Grounded Theory” เมื่อปี ค.ศ. 1967 (Glaser & Strauss, 1967; Tie, C., Birks & Francis, 2019, pp.1-8) และได้รับความนิยมแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง (Glaser, 2022) ซึ่งต่อมาได้มีการแบ่งแยกออกเป็นหลายรูปแบบ ที่มีความแตกต่างกันในรายละเอียด รวมทั้งประเด็นการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัย จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า มีการแบ่งรูปแบบออกเป็น 2-4 รูปแบบ (Glaser & Strauss, 1967; Strauss & Corbin, 1990a; 1990b; Glaser, 1992a; Strauss & Corbin, 1998; Charmaz, 2000; 2006; Burden & Roodt, 2007, pp.11-18; Hernandez, 2010, pp.150-163; McCreaddie & Payne, 2010, pp.781–793; Hamid, Saman & Saud, 2012, pp.662 – 672; Evans, 2013, pp.37-55; O’ Connor et al., 2018, pp.90-103; Sebastian, 2019, pp.1-9 ; McCall & Edwards, 2021, pp.93–107; Cullen & Brennan, 2021, pp.1-13; Stough & Lee, 2021, pp.1–13; Metelski et al., 2021, pp.1-9; Mohajan & Mohajan, 2022a, pp.8-16) ได้แก่ (1) Original GT; (2) Glaserian GT; (3) Straussian GT; (4) Constructivist GT หรือ Constructionist GT (Charmaz, 2008, pp.397-421; Charmaz, 2014; Andrews, 2012, pp.36-46)

นอกจากนี้ ยังมีการแบ่งเพิ่มขึ้นมาอีกแบบหนึ่ง คือ Feminist GT (Alston, 2014, pp.633-634; Freeman, 2019) แต่เนื่องจาก เป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับสตรี จึงจะไม่นำมารวมในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ การศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาเพียงสี่รูปแบบตามแนวทางที่นำเสนอโดย Hamid, Saman & Saud (2012, pp.662 – 672) ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า การวิจัยแบบ GT โดยจะนำเสนอคำจำกัดความของแต่ละรูปแบบ ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 คำจำกัดความของรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎี

Original GT	Glaserian GT	Straussian GT	Constructivist GT
ต้นกำเนิดและถือว่าเป็นแบบฉบับดั้งเดิมของยุทธศาสตร์นี้ มีลักษณะเป็นแนวทางด้านระเบียบวิธีการวิจัยที่เป็นแบบฉบับของตนเอง โดยเฉพาะมากกว่าที่จะเป็นระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ	ระเบียบวิธีทั่วไปในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เชื่อมโยงกับการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ชุดของวิธีการประยุกต์ที่เป็นระบบของวิธีการสร้างทฤษฎีแบบอุปนัยเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่เป็นประเด็นการวิจัย	ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบที่ใช้ชุดของกระบวนการที่เป็นระบบเพื่อพัฒนาการสร้างทฤษฎีที่เกิดขึ้นจากวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง	วิธีการการศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีที่ประกอบด้วยระบบแต่เป็นแนวทางที่มีความยืดหยุ่นในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อสร้างทฤษฎีที่ฝึกฝนอยู่ในข้อมูล

ที่มา: แปลดัดแปลงจาก Hamid, Saman & Saud (2012, pp.662 – 672)

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า การวิจัยเชิงคุณภาพแบบ GT แบ่งออกได้เป็น 4 รูปแบบ โดยในการศึกษาค้นคว้านี้ ใช้การแบ่งตามแนวทางของ Hamid, Saman & Saud (2012, pp.662 – 672) ซึ่งมีคำจำกัดความที่แตกต่างกันออกไป ดังแสดงในตารางข้างต้น เนื่องจากรูปแบบของการวิจัยแบบ GT มีชื่อเรียกและคำจำกัดความที่แตกต่างกันและมีวิธีการดำเนินการในรายละเอียดเกี่ยวกับการทบทวนวรรณกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น นักวิจัยจึงจำเป็นต้องระบุให้ชัดเจนว่า นักวิจัยเลือกใช้รูปแบบใดในการดำเนินการวิจัยของตน (Hernandez, 2010, pp.150-163) และอธิบายการทบทวนวรรณกรรมที่ใช้ให้สอดคล้องกับรูปแบบที่ตนเลือกใช้ในโครงการของตน ดังจะได้ศึกษาในลำดับต่อไป

การศึกษาการทบทวนวรรณกรรม ก่อนการดำเนินการวิจัยในแต่ละรูปแบบของการวิจัยแบบ GT

การศึกษาในส่วนนี้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษาประการที่ 2 โดยการวิจัยแบบ GT มีวิธีการใช้แนวทางการทบทวนวรรณกรรมที่แตกต่างไปจากการวิจัยแบบอื่น กล่าวคือ มีทั้งแบบที่ไม่ให้ทบทวนวรรณกรรม และแบบที่เสนอแนะให้มีการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการศึกษา จากการทบทวนวรรณกรรม (Hallberg, 2010, pp. 141-148; Dunne, 2011, pp.111-124; Thornberg, 2012, pp.243-259; Kenny & Fourie, 2015, pp. 1270-1289; Ramalho et al., 2015; El Hussein, Kennedy & Oliver, 2017, pp.1198-1210; O' Connor, Carpenter & Coughlan, 2018, pp.90-103; Deering & Williams, 2020; Yu & Smith, 2021, pp.553-568; Metelski et al., 2021; Nathaniel, 2022, pp.45-59) พบว่า มีการใช้แนวทางการทบทวนวรรณกรรมในการดำเนินการวิจัยแบบ GT ในแต่ละรูปแบบแตกต่างกันออกไป ดังจะได้สรุปตามแนวทางการนำเสนอของ Hamid, Saman & Saud (2012, pp.662 – 672) ดังแสดงในตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แนวทางการทบทวนวรรณกรรม ก่อนการดำเนินการวิจัยในแต่ละรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎี

Original GT	Glaserian GT	Straussian GT	Constructivist GT
ผู้วิจัยควรหลีกเลี่ยงการทบทวนวรรณกรรมในตอนเริ่มต้นการวิจัย แต่เปิดใจกว้างเมื่อทำการทบทวนวรรณกรรมในภายหลัง ซึ่งทำแบบต่อเนื่องและนำมาใช้เปรียบเทียบต่อเนื่องในการวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้วิจัยควรหลีกเลี่ยงหรือเพิกเฉยต่อการทบทวนวรรณกรรมก่อนการสร้างทฤษฎีและแนวคิดจากการวิจัย ทั้งนี้เพื่อไม่ให้วรรณกรรมครอบงำความคิดของนักวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อก่อให้เกิดทฤษฎีจากข้อมูล	ผู้วิจัยควรใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือในการตั้งคำถามการวิจัย การกำหนดกลุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎี และในฐานะที่เป็นข้อมูลทฤษฎี อย่างไรก็ตามไม่ควรเน้นมากเกินไปจนละเลยไม่ดำเนินการเพื่อให้ค้นพบทฤษฎีด้วยตนเอง	ผู้วิจัยควรยอมรับการใช้วรรณกรรมและจัดทำข้อเสนอในการสร้างทฤษฎีที่อยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ในอดีตและที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันของนักวิจัย รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้ข้อมูลและการปฏิบัติ

ที่มา: แปลและดัดแปลงจาก Hamid, Saman & Saud (2012, pp.662-672)

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าการวิจัยแบบ GT แบ่งออกได้เป็นสี่รูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีแนวทางวิธีการทบทวนวรรณกรรมที่แตกต่างกันออกไป ในรูปแบบแรกเป็น Original GT ได้นำเสนอว่า ผู้วิจัยต้องไม่ทำการทบทวนวรรณกรรมก่อนดำเนินการวิจัย แต่ให้ทำการทบทวนวรรณกรรมภายหลังแล้วนำมาใช้เปรียบเทียบในการวิเคราะห์ข้อมูล รูปแบบที่สอง คือ Glaserian GT ได้เสนอแนะให้ผู้วิจัยหลีกเลี่ยงการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัยเช่นเดียวกัน เนื่องจากวรรณกรรมจะไปครอบงำความคิดนักวิจัยไม่ไห้สามารถสร้างทฤษฎีได้ตามที่ควรจะเป็นในกระบวนการดำเนินการ รูปแบบที่สาม คือ Straussian GT ในกลุ่มนี้ ได้เสนอแนะให้ผู้วิจัย ทำการทบทวนวรรณกรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถามการวิจัย และในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยให้ทำพอประมาณ ที่จะไม่ทำให้เกิดการครอบงำความคิดของนักวิจัย และรูปแบบที่สี่ Constructivist GT ได้เสนอแนะให้ผู้วิจัย ทำการทบทวนวรรณกรรมก่อนการวิจัย เพื่อให้ให้นักวิจัยมีประสบการณ์ในการที่จะสามารถสร้างทฤษฎีขึ้นมาได้ร่วมกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ดังนั้น นักวิจัยจำเป็นจะต้องระบุและอธิบายแนวทางในการทบทวนวรรณกรรมในโครงการวิจัยของตน ให้สอดคล้องกับรูปแบบของการวิจัย GT ที่ตนเลือกใช้

การศึกษาการแบ่งประเภทของรูปแบบการวิจัยแบบ GT และการทบทวนวรรณกรรมก่อนดำเนินการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยแบบ GT ในแต่ละรูปแบบ จากโครงการวิจัยเชิงคุณภาพแบบ GT ในประเทศไทยที่ดำเนินการในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา

การศึกษาในส่วนนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษาประการที่ 3 คณะผู้ศึกษาได้ศึกษาโครงการวิจัย GT ที่ตีพิมพ์เป็นบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการที่อยู่ในฐานของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา โดยศึกษาในสองประเด็นกล่าวคือ (1) ได้มีการระบุประเภทของรูปแบบการวิจัยแบบ GT ที่นักวิจัยเลือกใช้ในการดำเนินการวิจัยหรือไม่? (2) ได้มีการอธิบายการทบทวนวรรณกรรมก่อนดำเนินการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยแบบ GT ในแต่ละรูปแบบ ที่นักวิจัยเลือกใช้ในการดำเนินการวิจัยหรือไม่? ผลการศึกษาปรากฏในตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีในประเทศไทยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ปี พ.ศ. 2556-2565

กรณีศึกษาที่	ประเด็น		หมายเหตุ
	ประเภท	การทบทวนวรรณกรรม	
1	0	0	ไม่ได้ระบุรูปแบบ แต่ระบุว่าวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดของ Strauss & Corbin (1998)
2	1	0	-
3	0	0	-
4	0	0	ไม่ได้ระบุรูปแบบแต่อ้างอิง Glaser (1978, 1992b & 1998)
5	0	0	เหมือนกับลำดับที่ 1
6	0	0	เหมือนกับลำดับที่ 1
7	0	0	ไม่ได้ระบุรูปแบบ แต่ระบุว่าใช้กระบวนทัศน์ ดีความนิยม (Interpretivism) ตามแนวทางของ Charmaz (2006, p.107) ซึ่งส่วนนี้เป็นการอธิบายการสุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎี
8	0	0	ไม่ได้ระบุรูปแบบแต่ระบุว่าใช้กระบวนทัศน์แบบ การตีความนิยม (Interpretivism) และการสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) ตามแนวทางของ Charmaz (2006)
9	0	0	เหมือนกับลำดับที่ 8
10	0	0	-
11	0	0	เหมือนกับลำดับที่ 8
12	0	0	ไม่ได้ระบุรูปแบบแต่ระบุว่าใช้กระบวนทัศน์แบบการตีความนิยม (Interpretivism) และการสร้างความรู้ (Constructivist approach) ตามแนวทางของ ชาร์มาซ (Charmaz, 2006, p.13) ซึ่งส่วนนี้เป็นการอธิบายวิธีการเก็บข้อมูล
13	0	0	-
14	0	0	อธิบายสามรูปแบบแต่ไม่ระบุว่าเลือกรูปแบบใด ในขณะที่อ้างอิงว่า Strauss and Glaser เป็นผู้ริเริ่มทฤษฎีฐานราก ค.ศ. 1967 แทนที่จะเป็น (Glaser & Strauss, 1967)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กรณีศึกษาที่	ประเด็น		หมายเหตุ
	ประเภท	การทบทวนวรรณกรรม	
15	0	0	-
16	0	0	-
17	0	0	ไม่ระบุรูปแบบ แต่อ้างอิง (Glaser & Strauss, 1967) และมีการทบทวนวรรณกรรม
18	1	0	ระบุการเลือกรูปแบบเป็น Constructionist GT แทน Constructivist GT แต่วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบของ Straussian GT
19	0	0	-
20	0	0	-
21	0	0	-
22	0	0	ไม่ระบุรูปแบบแต่อ้างอิง (Glaser & Strauss, 1967)
23	1	0	-
24	0	0	-
25	0	0	-
26	0	0	-
27	1	0	ระบุรูปแบบเป็น Constructionist GT ตามแนวทางของ Chamarz (2014)
28	0	0	ไม่ระบุรูปแบบแต่ระบุเป็น Constructionist Design ตามแนวทางของ Chamarz (2014)
29	0	0	-
30	1	0	-
รวม	5	0	-

ที่มา: คณะผู้ศึกษา (2566)

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าจากโครงการวิจัยแบบ GT ที่นำมาศึกษาทั้งหมด 30 โครงการ มีเพียงห้าโครงการเท่านั้น ที่มีการระบุรูปแบบของการวิจัยแบบ GT ในขณะที่ไม่มีโครงการใดเลย ที่นำเสนอเกี่ยวกับการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัย

อภิปรายผลการศึกษา

โดยนำเสนอการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั้ง สาม ประการดังต่อไปนี้

1. อภิปรายผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การแบ่งรูปแบบของการวิจัยแบบ GT มีการแบ่งเป็น 2-5 รูปแบบแต่ที่นิยมใช้กันมากคือ 4 รูปแบบคือ (1) Original GT; (2) Gladerian GT; (3) Straussian GT และ (4) Constructivist GT เนื่องจากแต่ละรูปแบบมีชื่อเรียกและมีวิธีการดำเนินการที่แตกต่างกันในด้านการใช้วรรณกรรม เพื่อความชัดเจนและความสอดคล้องกันในการดำเนินการวิจัย นักวิจัยจึง

ต้องระบุและอธิบายรูปแบบของการวิจัยแบบ GT ที่เลือกใช้ให้สอดคล้องกับวิธีการทบทวนวรรณกรรมในโครงการวิจัยของตน ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า มีการระบุและอธิบายรูปแบบของการวิจัยแบบ GT ที่เลือกใช้เพียงห้าโครงการ ได้แก่ กรณีศึกษาที่ 2, 18, 23, 27 และ 30

2. อภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จากการศึกษา พบว่า Original GT และ Glaserian GT ไม่มีการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการศึกษา ส่วน Straussian GT กับ Constructivist GT เสนอให้มีการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่นักวิจัยจะต้องระบุรูปแบบของการวิจัยแบบ GT ที่ตนเลือกใช้ และอธิบายแนวทางในการทบทวนวรรณกรรมของรูปแบบที่ตนเลือกใช้ให้สอดคล้องกันตามข้อกำหนดของการวิจัยแบบ GT ที่ตนเลือกใช้ จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ไม่มีโครงการใดเลยที่นำเสนอเกี่ยวกับแนวทางการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัย จึงเป็นประเด็นที่จะต้องศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

3. อภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จากการศึกษา มีข้อค้นพบตามที่ได้นำเสนอและอภิปรายไว้ในข้อ 5.1-5.2 แล้วนั้น จะเห็นว่าโครงการวิจัยแบบ GT ที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ ไม่มีโครงการใดที่ดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งสองประเด็น ตามที่กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการศึกษา สำหรับการศึกษาในประเด็นที่หนึ่งนั้น มีเพียงห้าโครงการจาก 30 โครงการวิจัยที่ศึกษา ที่ได้รับรูปแบบการวิจัยแบบ GT ที่เลือกใช้ ส่วนในประเด็นการทบทวนวรรณกรรมก่อนการทำการศึกษา พบว่า ไม่มีโครงการใดเลยที่นำเสนอเกี่ยวกับการทบทวนวรรณกรรมก่อนการดำเนินการวิจัย ทั้งนี้ มีข้อสังเกตที่เป็นแนวโน้มที่ดีประการหนึ่ง คือ ได้มีการนำเสนอการออกแบบการวิจัย โดยนำเสนอกระบวนการค้นคว้าวิจัย ได้แก่ กรณีศึกษาที่ 7, 8, 9, 11 และ 12 แต่การนำเสนอยังขาดความชัดเจน นอกจากนี้ มีบางโครงการที่ไม่ได้ระบุรูปแบบแต่ระบุว่าวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดของ Strauss & Corbin (1998) ได้แก่ กรณีศึกษาที่ 1, 5 และ 6 ซึ่งในอนาคต หากจะได้ศึกษาเพิ่มเติมให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น น่าจะช่วยให้การดำเนินการวิจัยโครงการต่อ ๆ ไปมีความชัดเจนมากขึ้น

ข้อค้นพบที่เป็นความรู้ใหม่จากการศึกษา

ข้อค้นพบที่เป็นความรู้ใหม่จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้นำเสนอในตารางที่ 4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ข้อค้นพบที่เป็นความรู้ใหม่จากการศึกษาค้นคว้า

ลำดับที่	ประเด็นความรู้ใหม่
1	ร้อยละ 100 (30) ของโครงการที่ศึกษาไม่ได้ดำเนินการตามประเด็นหลักของการศึกษาอย่างครบถ้วนทั้งสองประเด็น
2	มีประมาณร้อยละ 83 (25) ของโครงการวิจัยที่ศึกษาที่ได้กล่าวถึงประเด็นหลักของการศึกษาเพียงสองประเด็น
3	มีประมาณร้อยละ 17 (5) ของโครงการวิจัยที่ศึกษาที่ได้กล่าวถึงประเด็นที่หนึ่งของประเด็นหลักของการศึกษา
4	มีร้อยละ 100 (30) ของโครงการวิจัยที่ศึกษาที่ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นที่สองของประเด็นหลักของการศึกษา

ที่มา: คณะผู้ศึกษา (2566)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปได้ว่าการดำเนินการวิจัย GT ในประเทศไทยส่วนใหญ่ นักวิจัยยังมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดสองประเด็นที่ทำการศึกษอย่างครบถ้วนและชัดเจน กล่าวคือ (1) การระบุรูปแบบยุทธศาสตร์ GT ที่เลือกใช้ในการดำเนินการวิจัย (2) การระบุและอธิบายการใช้วรรณกรรมที่สอดคล้องกับรูปแบบยุทธศาสตร์ GT ที่เลือกใช้ในการดำเนินการวิจัย อันจะสร้างความชัดเจนในการออกแบบการวิจัยและส่งผลให้ได้รับผลการวิจัยที่ชัดเจนและมีคุณภาพ ดังนั้นนักวิจัย ที่มีความประสงค์จะดำเนินการวิจัย โดยใช้ยุทธศาสตร์ GT จำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจในสองประเด็นนี้ให้รอบคอบและถ่องแท้เสียก่อนจึงลงมือดำเนินการวิจัยต่อไป

2. ข้อเสนอแนะ เนื่องจากการกำหนดรูปแบบยุทธศาสตร์การวิจัยที่เลือกใช้ และการระบุและอธิบายการใช้วรรณกรรม ของการวิจัย GT ให้สอดคล้องกันทำให้เกิดความชัดเจนและสะท้อนถึงคุณภาพของการวิจัย คณะผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ สอง ส่วนดังต่อไปนี้

2.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติในการวิจัย (Practical Implications) (1) นักวิจัยที่จะดำเนินการวิจัยโดยใช้ยุทธศาสตร์นี้ควรศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นการแบ่งรูปแบบยุทธศาสตร์การวิจัย GT และการระบุและอธิบายการใช้วรรณกรรม ของการวิจัยยุทธศาสตร์นี้อย่างถี่ถ้วนและปฏิบัติตามให้ครบถ้วนในการดำเนินการวิจัย GT (2) วารสารทางวิชาการ ทั้งบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ในการประเมินบทความควรให้ความสำคัญและให้แน่ใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดทั้งสองประการนี้อย่างครบถ้วนก่อนการอนุมัติให้ตีพิมพ์

2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในอนาคตต่อไป (Future Research Agenda) ควรศึกษาเกี่ยวกับการวิจัย GT ในสองประเด็นที่ศึกษาในครั้งนี้โดยการวิจัยแบบการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic Literature Review) เพื่อให้ขอบเขตการศึกษามีความกว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพยุทธศาสตร์นี้ในประเทศไทยให้มีคุณภาพเพิ่มสูงขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Alston, G. D. (2014). To GT or Not to GT...What's a Girl to Do? A Look into Feminist Grounded Theory, In *Adult Education Research Conference*. (pp.633-634) Kansas State University Libraries Kansas State University Libraries <https://newprairiepress.org/aerc/2014/roundtables/3>.
- Andrews, T. (2012). What is Social Constructionism?. *Grounded Theory Review: An International Journal*, 11(1), 39-46
- Burden, J., & Roodt, G. (2007). Grounded Theory and Its Application in a Resent Study on Organizational Redesign: Some Reflections and Guidelines. *SA Journal of Human Resource Management*, 5(3), 11-18.
- Charmaz, K. (2000). Grounded Theory: Objectivist and Constructivist Methods. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of Qualitative Research*. (2nd ed.). (pp.509-535). Thousand Oaks: Sage.

- Charmaz, K. (2006). *Constructing Grounded Theory: A Practical Guide through Qualitative Analysis*. London: Sage.
- Charmaz, K. (2008). Constructionism and the Grounded Theory. In J. A. Holstein & Gubrium (Eds.), *Handbook of Constructivist Research* (pp.397-421). New York: The Guilford Press.
- Charmaz, K. (2014). *Constructing grounded theory*. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Commission on Civil Service in Higher Education Institutions. (2017) Announcement of the Civil Service Commission on Criteria and Procedures for Appointing a Person to the Position of Assistant Professor Associate Professor and Professor 2017. *Royal Gazette*, Volume 134, Special Section 265, 31 October 2017, page 66.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*. (2nd ed.). Thousand Oaks: Sage.
- Cullen, M. M., & Brennan, N. M. (2021). Grounded Theory: Description, Divergences and Application. *Accounting, Finance & Governance Review*, 27(1), 1-13. <https://doi.org/10.52399/001c.22173>.
- Deering, K., & Williams, J. (2020). Approaches to reviewing the literature in grounded theory: a framework. *Nurse Researcher*, 2020. <https://doi.org/10.7748/nr.2020.e1752>.
- Dhillon, P. (2022). How to write a good scientific review article. *The FEBS Journal*, 289(2022) 3592–3602.
- Dunne, C. (2011). The place of the literature review in grounded theory research. *International Journal of Social Research Methodology*, 14(2), 111-124. <https://doi.org/10.1080/13645579.2010.494930>.
- El Hussein, M. T., Kennedy, A., & Oliver, B. (2017). Grounded Theory and the Conundrum of Literature Review: Framework for Novice Researchers. *The Qualitative Report*, 22(4), 1198-1210. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2017.2661>.
- Evans, G. L. (2013). A Novice Researcher's First Walk Through the Maze of Grounded Theory: Rationalization for Classical Grounded Theory. *The Grounded Theory Review*, 12(1), 37-55.
- Ferrari, R. (2015). Writing narrative style literature reviews. *Medical Writing*, 24(4), 230-235.
- Freeman, E. (2019). Feminist Theory and Its Use in Qualitative Research in Education. Education. Retrieved March, 17, 2023. from <https://shorturl.asia/iTXuo>:
- Glaser, B. G. (1978). *Advances in the methodology of grounded theory: Theoretical sensitivity*. Mill Valley, CA: Sociology Press.
- Glaser, B. G. (1992a). *Basics of Grounded Theory Analysis*. Mill Valley, CA: Sociology Press.

- Glaser, B. G. (1992b). *Emerging vs. forcing: Basics of grounded theory analysis*. Mill Valley, CA: Sociology Press.
- Glaser, B. G. (1998). *Doing grounded theory: Issues and discussions*. Mill Valley, CA: Sociology Press.
- Glaser, B. G. (2022). The Future of Grounded Theory. *The Grounded Theory Review*, 21(1), 1-10.
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago, Illinois: Aldine.
- Green, B. N., Johnson, C. D., & Adams, A. (2006). Writing narrative literature reviews for peer-reviewed journals: secrets of the trade. *Journal of Chiropractic Medicine*, 5(3), 101-117.
- Grounded Theory Institute. (2023). *The Grounded Theory Institute: The official site of Dr. Barney Glaser and Classic Grounded Theory*. Retrieved March 17, 2023 from <https://groundedtheory.org/>.
- Grounded Theory Review. (2022). *Grounded Theory Review: An international journal, Volume 21, Issue 2, December 2022*. Retrieved March 17, 2023 from <https://groundedtheoryreview.com/wp-content/uploads/2023/01/Grounded-Theory-Review-Volume-21-Issue-2-December-2022.pdf>.
- Hallberg, L. R. M. (2006). The "core category" of grounded theory: Making constant comparisons. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 1(3), 141–148. <https://doi.org/10.1080/17482620600858399>.
- Hamid, W. H., Saman, M. Z. M., & Saud, M. S. (2012). Exploring Factors Influencing the Transfer of Training Using a Grounded Theory Study: Issues and Research Agenda. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 56(8), 662 – 672. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.09.701>.
- Hernandez, C. H. (2010). Getting Grounded: Using Glaserian Grounded Theory to Conduct Nursing Research. *Canadian Journal of Nursing Research*, 42(1), 150-163.
- Huelin, R., Iheanacho, I., Payne, K., & Sandman, K. (2015). *What's in a Name? Systematic and Non-Systematic Literature Reviews, and Why the Distinction Matters*. Retrieved October 26, 2022, from <https://citly.me/8NV5K>.
- Kenny, M., & Fourie, R. (2015). Contrasting Classic, Straussian, and Constructivist Grounded Theory: Methodological and Philosophical Conflicts. *The Qualitative Report*, 20(8), 1270-1289. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2015.2251>.
- Kitchenham, B., Brereton, O. P., Budgen, D., Turner, M., Bailey, J., & Linkman, S. (2009). Systematic literature reviews in software engineering – A systematic literature review. *Information and Software Technology*, 51(1), 7-15. <https://doi.org/10.1016/j.infsof.2008.09.009>.

- Klunklin, A., & Uppor, W. (2019). Grounded Theory Study in Nursing Research. *Nursing Journal*, 46, 116-127.
- McCall, C., & Edwards, C. (2021). New Perspectives for Implementing Grounded Theory. *Studies in Engineering Education*, 1(2), 93–107.
- McCreaddie, M., & Payne, S. (2010). Evolving Grounded Theory Methodology: Towards a discursive approach. *International Journal of Nursing Studies*, 47(2010), 781–793.
- Mengista, W., Soromessa, T., & Legese, G. (2020). Method for conducting systematic literature review and metaanalysis for environmental science research. *MethodsX*, 7(2020), 100777. <https://doi.org/10.1016/j.mex.2019.100777>.
- Metelski, F. K., Santos J. I. G., Cechine-Peiter, C., Fabrizio, G. C., Schmitt, M. D., & Heilemann, M. (2021). Constructivist Grounded Theory: characteristics and operational aspects for nursing research. *Rev Esc Enferm US*, 2021,55, e03776. <https://doi.org/10.1590/S1980-220X2020051103776>.
- Mills, J., Bonner, A., & Francis, K. (2006). The Development of Constructivist Grounded Theory. *International Journal of Qualitative Methods*, 5(1), 25-35.
- Mohajan, D., & Mohajan, H. K. (2022a). Constructivist Grounded Theory: A New Research Approach in Social Science. *Research and Advances in Education*, 1(4), 8-16.
- Nathaniel, A. K. (2022). When and How to Use Extant Literature in Classic Grounded Theory. *American Journal of Qualitative Research*, 6(3), 45-59. <https://doi.org/10.29333/ajqr/12441>.
- Neamsakul, W. (2008). Grounded Theory Study. *Journal of Health Science*, 2(2), 27-35
- O' Connor, A., Carpenter, B. & Coughlan, B. (2018). An Exploration of Key Issues in the Debate Between Classic and Constructivist Grounded Theory. *Grounded Theory Review: An International Journal*, 17(1), 90-103.
- Page, M. J., et al. (2021). The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. *Systematic Reviews*, 10(1), 1-11. <https://doi.org/10.1186/s13643-021-01626-4>.
- Phramaha Wichet Suwattano (Sriprom). (2021). Grounded Theory: Methodology for Investigation in Social Sciences. *Journal of MCU Social Science Review*, 11(6), 15-27.
- Rahman, A., Zulkifle, M., Aslam, M., & Khan, M. R. (2019). Components of Writing a Review Article. *Journal of Integrated Community Health*, 8(1), 8-12.
- Ramalho, R. Adams, P., Huggard, P., & Hoare, K. (2015). Literature Review and Constructivist Grounded Theory Methodology. *Forum: Qualitative Social Research*, 16(3), Art. 19, <https://doi.org/10.17169/fqs-16.3.2313>.

- Sebastian, K. (2019). Distinguishing Between the Types of Grounded Theory: Classical, Interpretive and Constructivist. *Journal for Social Thought*, 3(1), 1-9.
- Snyder, H. (2019). Literature review as a research methodology: An overview and guidelines. *Journal of Business Research* 104, 333-339. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.07.039>.
- Stough, L. M., & Lee, S. (2021). Grounded Theory Approaches Used in Educational Research Journals. *International Journal of Qualitative Methods*, 20(2021), 1–13. <https://doi.org/10.1177/16094069211052203>
- Strauss, A., & Corbin, J. M. (1990b). Grounded Theory Research: procedures, canons, and evaluation criteria. *Qualitative Sociology*, 13(1), 3-21.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1990a). *Basics of Qualitative Research: Grounded Theory Procedures and Techniques*. Newbury Park, California: Sage.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basic of qualitative research: Techniques and procedures fro developing grounded theory*. (2nd ed.). California: SAGE.
- Thornberg, R. (2012). Informed grounded theory. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 56(3), 243-259.
- Tie, Y. C., Birks, M., & Francis, K. (2019). Grounded theory research: A design framework for novice researchers. *SAGE Open Medicine*, 7, 1-8. <https://doi.org/10.1177/2050312118822927>
- Xiao, Y., & Watson, M. (2019). Guidance on Conducting a Systematic Literature Review. *Journal of Planning Education and Research*, 39(1), 93–112.
- Yu, M., & Smith, S. M. (2021). Grounded theory: A guide for a new generation of researchers. *International Journal of Doctoral Studies*, 16(2021), 553-568. <https://doi.org/10.28945/4836>.